

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. lapkričio 4 d. Nr. 21RE4-185 (AG4-160/21-2025)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Sigitos Šimbelytės, Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė) ir Karines Zavgorodnajos (pranešėja),

2025 m. spalio 30 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos A. J. skundą atsakovei Panevėžio miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja A. J. Komisijai paduotu skundu prašo „*panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) administracijos (toliau – ir Administracija, ir atsakovė) 2025 m. rugpjūčio 11 d. raštą Nr. 19-2498(4.5Mr) „Dėl buto pirkimo lengvatinėmis sąlygomis“ (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti Administraciją per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą*“.

Paaiškino, kad Komisija 2025 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. 21RE4-117 (AG4-95/21-2025) (toliau – 2025 m. birželio 20 d. sprendimas) pareiškėjos skundą patenkino, panaikino Administracijos Miesto infrastruktūros skyriaus (toliau – Skyrius) 2025 m. balandžio 23 d. raštą Nr. IS-2024(12.1.11Mr) „Dėl buto pirkimo lengvatinėmis sąlygomis“ (toliau – 2025 m. balandžio 23 d. raštas) bei įpareigojo Administraciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymą bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Pareiškėjos teigimu, Komisijos 2025 m. birželio 20 d. sprendimą atsakovė įvykdė formaliai, t. y. iš esmės perrašė ankstesnes tezes, kurios buvo nurodytos panaikintame rašte ir pareiškėja nieko naujo nesužinojo, o neaiškumų liko nemažiau negu jų buvo. Skaitant ginčijamą Sprendimą susidaro vaizdas, kad atsakovė vietomis netgi nesusipažinusi su Komisijos išaiškinimais ir išvadomis.

Pareiškėjos manymu, tokiu būdu atsakovė sukūrė situaciją, kuomet vos ne tais pačiais motyvais ir teisiniais argumentais pareiškėja privalo ginčyti skundžiamą Sprendimą. Kaip pareiškėja nurodė 2025 m. balandžio 2 d. prašyme bei anksčiau vykusiame procese priimant Komisijos 2025 m. birželio 20 d. sprendimą, 1997 m. rugsėjo 1 d. notariškai patvirtintu sutikimu pareiškėja turėtą butą (duomenys neskelbtini) išsikeitė į butą, esantį (duomenys neskelbtini). Pareiškėja 2002 m. lapkričio 13 d. su Savivaldybe, atstovaujama G. R., sudarė Gyvenamosios patalpos valstybinio ir visuomeninio buto fondo namuose nuomos sutartį, o 2005 m. liepos 12 d. sutartį Nr. 2.5-1 su AB „Panevėžio butų ūkis“ dėl „Pastato administravimo, techninės priežiūros, komunalinių ir kitų paslaugų teikimo ir mokesčių apmokėjimo“. 2005 m. rugsėjo 5 d. su Savivaldybe, atstovaujama Administracijos direktoriaus V. M.,

sudarė sutartį Nr.2.5-1 dėl „Savivaldybės butų fondo gyvenamosios patalpos nuomos“, kurios 9 punktas numatė, jog sudarius šią sutartį, nustoja galioti ankstesnė nuomos sutartis.

Pareiškėja neturi teisinio išsilavinimo, todėl jos galimybė savarankiškai vertinti sutarties sąlygas teisės aspektu yra labai ribota. Išvardintas sutartis pasirašė visiškai pasitikėdama AB „Panevėžio butų ūkis“ ir Savivaldybės darbuotojomis. Minimas butas buvo neįrengtas, jį įsirengė ir padarė tinkamu gyventi savo darbu ir lėšomis. Pareiškėja yra vieniša, todėl atlikti šiuos darbus jai buvo labai sunku. Visus mokesčius moka tvarkingai, įsiskolinimų už butą neturi. Butą (duomenys neskelbtini) įsigijo 1997 m. antroje pusėje, baigiant galioti Butų privatizavimo įstatymui. Duomenų, kad ji neturi teisės dalyvauti privatizacijos procese, kad butas neprivatizuotinas, neturėjo. Priešingai, pareiškėja privatizacijos procese anksčiau nedalyvavo, todėl draudimo lengvatinėmis sąlygomis įsigyti daugiau negu vieną būstą nebuvo ir negalėjo būti pažeidusi. Šis atvejis buvo pirmasis jos bandymas įsigyti asmeninės nuosavybės teise pirmąjį gyvenamąjį būstą. Pareiškėja nurodė, kad butas taip pat atitiko privatizacijai keliamus reikalavimus. Jis nepateko į sąrašus gyvenamųjų patalpų, kurios privatizavimo procese pagal įstatymą nedalyvauja ir negali dalyvauti. Savo ketinimus dalyvauti privatizavimo procese ir lengvatinėmis sąlygomis įsigyti būstą išreiškė aiškiai – šiuo klausimu kreipėsi tiek į AB „Panevėžio butų ūkis“, tiek į Savivaldybės darbuotojus, atsakingus už tinkamą privatizavimo proceso vykdymą. Buvo nuraminta ir tuo pačiu jai paaiškinta, kad privatizavimo dokumentai bus tvarkomi eilės tvarka, ir pareiškėjai apie tai bus papildomai pranešta. Jokio pranešimo iki šios dienos pareiškėja negavo, paaiškėjo, kad įstatymas, reglamentavęs būsto privatizavimą nebegalioja, o naujasis įstatymas leidžia įsigyti asmeninės nuosavybės teise būstą tik rinkos kainomis. Tokioje situacijoje pareiškėja jaučiasi nuskriausta. Būdamą vieniša, surinkti tokią pinigų sumą, neturi net teorinių galimybių.

Pakartotinai nagrinėdama pareiškėjos prašymą, atsakovė privalėjo atsižvelgti į kritiką ir išaiškinimus, pateiktus Komisijos 2025 m. birželio 20 d. sprendime, t. y. pareiškėjos prašymą ištirti iš esmės, nepasitenkinant selektyviu, izoliuotu materialinės normos pacitavimu. Komisija minėtame sprendime akcentavo, kad sprendžiant pareiškėjos prašymo pagrįstumą iš esmės yra svarbi Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 5 straipsnio 3 dalis, nustatanti, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisinės valstybės pamatiniai principai, įtvirtinti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ), tarpšakiniai teisingumo ir protingumo principai, nustatantys, kad kiekvienas kreipimasis į instituciją jos kompetencijos ribose privalo būti ištirtas ir vertintinas individualiai, rūpestingai ir atidžiai. Tuo tarpu skundžiamame Sprendime liko neatskleistas ir nedetalizuotas faktinis sprendimo atsisakyti tenkinti pareiškėjos prašymą pagrindas. Nagrinėjant pareiškėjos prašymą neatskleidžiama, kaip atsakovė vykdė Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalį, t. y. kaip ši valdžios įstaiga tarnavo žmonėms (pareiškėjai) privatizuojant butą. Pareiškėja kreipėsi, nepasibaigus terminui tiek į atsakovę, tiek į AB „Panevėžio butų ūkis“ ir buvo nuraminta, kad tvarkytis dokumentų bus pakviesta eilės tvarka. Pareiškėja suvokė, kad privatizavimo procesas artėja į pabaigą, todėl dokumentų tvarkymas eilės tvarka išsikviečiant naujuosius savininkus individualiai jai atrodė tinkamas ir visiškai suprantamas, ir tai reiškia, kad ginčas kilo ne dėl pareiškėjos, o atsakovės darbuotojų (pareigūnų) kaltės, nes jie neįvykdė pareigos tarnauti žmonėms. Pareiškėja kreipėsi į nurodytas institucijas aiškiai parodydama, jog atsakingai įstoja į privatizavimo procesą ir siekia privatizuoti butą. Tuo atveju jei pareiškėjos įstojimas į šį procesą neatitiko įstojimo formos reikalavimų (valia išreikšta žodžiu, o reikėjo raštu), tuomet atsakovės pareigūnai privalėjo pareiškėjai visą tai išaiškinti, tame tarpe išaiškinti pasekmes, jeigu ji šių formalumų nebūtų įvykdžiusi. Pareiškėja įsitikinusi, jog iš butų privatizavimo proceso galėjo būti pašalinta tik tuomet, jeigu tokio pobūdžio ketinimą būtų aiškiai išreiškusi. Pareigūnų pareigų neatlikimo neigiamos pasekmės negali būti priskirtos pareiškėjai. Galiojantys įstatymai nesuteikia galimybės šalinti iš privatizavimo proceso remiantis įstatymo nenustatytais pagrindais.

Pareiškėjos teigimu, neatskleista butų privatizavimo esmė ir tai, kad šiame procese dalyvavo faktiškai labiausiai pažeidžiami piliečiai. Dėl šios priežasties šurkščiausiu pažeidimu laikytinas netarnavimas liaudžiai privatizavimo procese bet kokia forma, todėl atsižvelgiant į būsto paskirtį, bet

kokie pažeidimai šiame procese šalintini bet kada paaiškėjus, netaikant senaties terminų. Nėra ir nebuvo įstatymo, kuriuo remiantis iš privatizavimo proceso įsakmiai būtų leista formaliais pagrindais, tokiais, kaip netinkamos formos valios privatizuoti būstą išreiškimas, iš proceso šalinti atskirus asmenis. Iš to kas pasakyta, darytina vienintelė teisinga išvada, kad asmeniui bet kokia forma išreiškusiam norą privatizuoti butą, valdininkai, remdamiesi minėtu Konstitucijos straipsniu, visais atvejais privalėjo užtikrinti galimybę tinkamai dalyvauti šiame procese. Atsakovė vėl gi neatskleidžia, kokia buto vertė pagal Valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą, kuriuo ji intensyviai siūlo naudotis. Tylėjimu vėl apeinamas klausimas dėl buto pagerinimo, pareiškėjai įsigijus šį būstą, jo fizinė būklė buvo apverktina, pareiškėja jį įsirengė savo lėšomis tikėdama, jog greitai laiku jį galės privatizuoti. Šį klausimą atsakovė nutyli, sudarydama prielaidą galvoti, kad už atliktus būsto pagerinimus pareiškėjai teks mokėti antrą kartą.

Atsakovė atsiliepiamu į pareiškėjos skundą prašo atmesti jį kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad Savivaldybei nuo 1995 m. kovo 27 d. nuosavybės teise priklauso patalpos, esančios (duomenys neskelbtini), o pareiškėja yra gyvenamosios patalpos esančios, (duomenys neskelbtini), nuomininkė. Su pareiškėja 2005 m. rugsėjo 5 d. buvo sudaryta Savivaldybės butų fondo gyvenamosios patalpos nuomos sutartis Nr. 2.5-1.

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir savivaldybės būstų fondą sudarančio būsto pardavimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymu (toliau – PBĮII). Pareiškėja kreipėsi į Administraciją su 2025 m. balandžio 2 d. prašymu (toliau – 2025 m. balandžio 2 d. prašymas) privatizuoti butą, esantį (duomenys neskelbtini), lengvatinėmis sąlygomis. Šį pareiškėjos prašymą Administracija išnagrino ir 2025 m. balandžio 23 d. raštu informavo, kad Administracija negali tenkinti prašymo parduoti būsto lengvatinėmis sąlygomis, nes pareiškėja neatitinka PBĮII 25 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų ir, kad pareiškėja turi teisę įsigyti nuomojamą būstą PBĮII 25 straipsnio 2 dalies 5 punkte numatytais sąlygomis. Pareiškėja Administracijos 2025 m. balandžio 23 d. raštą skundė Komisijai, kuri 2025 m. birželio 20 d. sprendimu pareiškėjos skundą tenkino ir panaikino Administracijos 2025 m. balandžio 23 d. raštą bei įpareigojo Administraciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinti pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymą bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą. Įsiteisėjęs Komisijos 2025 m. birželio 20 d. sprendimui, pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymas buvo iš naujo išnagrinetas ir priimtas Sprendimas prašymo netenkinti, nes pareiškėja neatitinka PBĮII 25 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų. Gavusi Administracijos Sprendimą, pareiškėja kreipėsi į Komisiją dėl jo panaikinimo. Pareiškėja skunde nurodė, kad Administracijai yra išreiškusi savo norą (žodžiu) privatizuoti būstą lengvatinėmis sąlygomis. Tokios aplinkybės Administracijai nėra žinomos. Administracijos turimais duomenimis, pareiškėja 2019 m. rugsėjo 3 d. yra pateikusi prašymą privatizuoti nuomojamą būstą lengvatinėmis sąlygomis, 2019 m. rugsėjo 24 d. raštu Nr. 19-2544(4.5.) „Dėl buto pirkimo lengvatinėmis sąlygomis“ (toliau – 2019 m. rugsėjo 24 d. raštas) pareiškėja buvo informuota, kad būsto lengvatinėmis sąlygomis privatizuoti negali, nes neatitinka PBĮII sąlygų. Pareiškėja minimo sprendimo neskundė. Apie kitus pareiškėjos prašymus ar veiksmus dėl būsto privatizavimo, Administracija informacijos neturi.

Atsakovė atsiliepiame nurodė PBĮII 25 straipsnio 1 dalies nuostatas ir paaiškino, kad PBĮII pateikiamas baigtinis atvejų sąrašas, kada nuomininkas gali įsigyti savivaldybei nuosavybės teise priklausančią būstą lengvatinėmis sąlygomis, jei nuomininkas neatitinka PBĮII 25 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų turi teisę nuomojamą būstą įsigyti PBĮII 25 straipsnio 2 dalyje nurodytais sąlygomis.

Atsakovės teigimu, 1991 m. gegužės 21 d. priimtame Butų privatizavimo įstatyme (toliau – BPI) (neteko galios nuo 2001 m. sausio 1 d.) buvo įtvirtinta Lietuvos gyventojų teisė įsigyti privačios nuosavybės teise jų nuomojamus valstybinio ir visuomeninio butų fondo gyvenamuosius namus, butus daugiabučiuose namuose ir bendrabučiuose. BPI ir jį detalizuojančiuose teisės aktuose buvo nustatyta gyvenamųjų patalpų privatizavimo (pirkimo-pardavimo) sąlygos ir tvarka. BPI (1991 m. gegužės 28 d. įstatymo redakcija) 1 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta valstybinio ir visuomeninio butų fondo pirkimo-

pardavimo tvarka nuomininkams iki 1992 m. gruodžio 1 d. pareiškusiems norą įsigyti nuosavybėn gyvenamąsias patalpas. Jeigu asmenys, turintys teisę privatizuoti gyvenamąsias patalpas pagal šį įstatymą, ne dėl savo kaltės iki 1992 m. gruodžio 1 d. nepadarė pareiškimų gyvenamosioms patalpoms privatizuoti, jie galėjo kreiptis į Seimo sudarytą komisiją, kuri turėjo teisę leisti šiems asmenims paduoti pareiškimus gyvenamosioms patalpoms privatizuoti iki 1997 m. gruodžio 31 d. Tai reiškia, kad vėliau pareiškę norą įsigyti būstą asmenys negalėjo pasinaudoti lengvatine privatizavimo tvarka ir neįgijo tokios specialiuoju įstatymu nustatytos teisės. Taip pat su Butų privatizavimo įstatymo galiojimo pasibaigimu baigėsi ir bet kokia galimybė teismine tvarka ginti iki tol nepradėtą įgyvendinti šiame įstatyme nustatytą teisę lengvatinėmis sąlygomis privatizuoti butą.

Siekiant privatizuoti būstą pagal BPI, būtinos 3 sąlygos: 1) atitinkamos patalpos yra gyvenamoji patalpa, kuri gali būti privatizavimo objektas (BPI 2, 3 straipsniai); 2) asmuo yra subjektas, kuriam įstatymo suteikta teisė privatizuoti (BPI 4 straipsnis); 3) asmuo, kaip subjektas, kuris pagal įstatymą turi teisę privatizuoti, išreiškė savo valią pasinaudoti šia teise, atlikdamas per įstatyme nustatytą terminą veiksmus, būtinus šiai teisei įgyti, t. y. tarp šio asmens ir valstybės institucijos, įgalios veikti valstybės vardu butų privatizavimo procese, susiklostė teisiniai santykiai dėl atitinkamo buto privatizavimo (BPI 1, 5, 10, 11 straipsniai): gyvenamojo namo, buto nuomininkas, jo šeimos nariai, taip pat ir laikinai išvykusieji, susitaria dėl gyvenamojo namo, buto pirkimo, kieno vardu bus sudaroma pirkimo-pardavimo sutartis ir kas taps perkamo namo, buto savininku (bendrasavininkiais). Toks susitarimas turi būti patvirtintas notariškai. Pareiškimus gyvenamiesiems namams, butams įsigyti asmenys turėjo paduoti savivaldybei pagal gyvenamąją vietą, o jei namas, butas yra įmonės, įstaigos ar organizacijos balanse - atitinkamai jų administracijai. Pasibaigus BPI galiojimui, galimybė teismine tvarka įgyvendinti šio įstatymo pagrindu ir jo galiojimo metu įgytas ir pradėtas įgyvendinti asmenų privatizavimo teises nustatyta Valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatyme (toliau – VPBI). Kasacinis teismas, aiškindamas VPBI 12 straipsnio 1 dalies 2 punktą, yra nurodęs, kad šios teisės normos paskirtis - sudaryti galimybę Butų privatizavimo įstatymo pagrindu pradėtas ir nebaigtas butų privatizavimo procedūras užbaigti Butų privatizavimo įstatymui nustojus galioti. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą butų privatizavimą reglamentuojančių teisės normų aiškinimo ir taikymo praktiką, pasibaigus specialiojo BPI galiojimui, jo pagrindu negalima įgyti naujų teisių, tačiau gali būti įgyvendinamos ir turi būti ginamos asmenų teisės, įgytos galiojant šiam įstatymui. Asmens, tinkamai neįgyvendinusio savo teisių butų privatizavimo galiojimo metu, teisės negali būti ginamos. Asmens teisė privatizuoti valstybinį turtą nėra prigimtinė ar kokia nors kita absoliuti teisė, t. y. ji gali atsirasti tik įstatyme nustatytų sąlygų pagrindu. Įvertinus konkrečias aplinkybes būtina nustatyti ar asmuo BPI galiojimo metu įgijo subjektyvias teises. Pažymėtina, kad vien noras privatizuoti butą savaime nesukuria subjektyvių teisių privatizuoti gyvenamąsias patalpas.

Atsakovės teigimu, pareiškėja nei 2025 m. balandžio 2 d. prašyme, nei skunde nėra nurodžiusi jokių aplinkybių ar pateikusi jokių įrodymų pagrindžiančių, kad ji, kaip subjektas, kuriam įstatymo buvo suteikta teisė privatizuoti butą, šia teise pasinaudojo, atlikdama veiksmus, būtinus šiai teisei įgyti, todėl tuo pagrindu nesusiklostė šalių santykiai dėl buto privatizavimo. Asmens, tinkamai neįgyvendinusio savo teisių butų privatizavimo galiojimo metu, teisės negali būti ginamos. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas faktines aplinkybes ir reglamentuojančius teisės aktus, skundžiamas Sprendimas buvo priimtas teisėtai ir pagrįstai, įvertinus faktines aplinkybes, nurodant teisinį pagrindą. Todėl pagrindo jį naikinti nėra. Administracija yra viešojo administravimo subjektas, kuris privalo veikti tik PBII jai suteiktų įgaliojimų ribose, o veikimas *ultra vires* yra pagrindas viešojo administravimo sprendimą pripažinti neteisėtu. Teisės aktuose yra įtvirtintas imperatyvus savivaldybės administracijos elgesio modelis (PBII 25 straipsnio 1 dalis).

Skundas atmestinas.

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad valstybės įmonės Registrų centras duomenimis (atsakovės pateiktas 2025 m. gegužės 27 d. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas) butas /

patalpa (duomenys neskelbtini), esantis adresu (duomenys neskelbtini), (toliau – Butas (duomenys neskelbtini) nuo 1995 m. kovo 27 d. (Įregistravimo pagrindas 1995 m. kovo 27 d. Perdavimo – priėmimo aktas) nuosavybės teise priklauso Savivaldybei.

Savivaldybė ir pareiškėja 2002 m. lapkričio 13 d. sudarė gyvenamosios patalpos valstybinio ir visuomeninio butų fondo namuose nuomos sutartį, kuria be kita ko Savivaldybė įsipareigojo suteikti pareiškėjai ir jos šeimos nariams neterminuotam naudojimui Butą (duomenys neskelbtini).

Savivaldybė ir pareiškėja 2005 m. rugsėjo 5 d. sudarė Savivaldybės butų fondo gyvenamosios patalpos nuomos sutartį Nr. 2.5-1, kuria be kita ko Savivaldybė įsipareigojo suteikti pareiškėjai ir jos šeimos nariams už mokesčių Butą (duomenys neskelbtini).

Pareiškėja į Administraciją kreipėsi 2019 m. rugsėjo 3 d. prašymu, kuriuo prašė leisti privatizuoti Butą (duomenys neskelbtini), remiantis PBĮ V skirsnio 24 straipsnio 1 punktu.

Administracija, atsakydama į pareiškėjos 2019 m. rugsėjo 3 d. prašymą, 2019 m. rugsėjo 24 d. raštu informavo pareiškėją, kad šiuo metu Savivaldybės nuomojamų butų privatizavimas vykdomas vadovaujantis PBĮ bei nurodė šio įstatymo 24 straipsnyje reglamentuojamas Savivaldybės būsto ir pagalbinio ūkio paskirties pastatų pardavimo atvejų nuostatas. Taip pat šiuo raštu pranešė, kad negali patenkinti pareiškėjos 2019 m. rugsėjo 3 d. prašymo privatizuoti nuomojamas gyvenamąsias patalpas lengvatinėmis sąlygomis, kadangi pareiškėja neatitinka PBĮ nurodytų sąlygų, pasiūlė privatizuoti pagal galiojančio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 5 papunktį ir nurodė jo nuostatas.

Pareiškėja į Administraciją kreipėsi 2025 m. balandžio 2 d. prašymu suteikti galimybę lengvatinėmis sąlygomis privatizuoti Butą (duomenys neskelbtini).

Skyrius, išnagrinėjęs pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymą, 2025 m. balandžio 23 d. raštu informavo pareiškėją, kad šiuo metu Savivaldybės nuomojamų butų pardavimas vykdomas vadovaujantis PBĮ, kurio 25 straipsnyje nurodyti Savivaldybės būsto ir pagalbinio ūkio paskirties pastatų pardavimo atvejai bei nurodė (išvardino) šio straipsnio nuostatas. Taip pat informavo, kad negali patenkinti pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymo įsigyti nuomojamas gyvenamąsias patalpas lengvatinėmis sąlygomis, kadangi pareiškėja neatitinka PBĮ nurodytų sąlygų bei pasiūlė pirkti Savivaldybės būstą pagal galiojančio įstatymo 25 straipsnio 2 dalies 5 punktą bei nurodė jo nuostatas.

Pareiškėja, nesutikdama su 2025 m. balandžio 23 d. raštu, Komisijai paduotu skundu, Komisijos prašė 2025 m. balandžio 23 d. raštą panaikinti, be kita ko nurodydama, kad jis nėra išsamus.

Komisija 2025 m. birželio 20 d. sprendimu pareiškėjos skundą tenkino ir panaikino Administracijos 2025 m. balandžio 23 d. raštą, taip pat įpareigojo Administraciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymą bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Įsiteisėjus Komisijos 2025 m. birželio 20 d. sprendimui, Administracija iš naujo išnagrinėjo pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymą ir priėmė Sprendimą, kuriame nurodė, jog Lietuvos gyventojų teisė įsigyti nuosavybės jų nuomojamus valstybinio ir visuomeninio butų fondo gyvenamuosius namus, butus daugiabučiuose namuose ir bendrabučiuose buvo įtvirtinta BPĮ (neteko galios nuo 2001 m. sausio 1 d.), kuriame ir jį detalizuojančiuose teisės aktuose buvo nustatytos gyvenamųjų patalpų privatizavimo (pirkimo-pardavimo) sąlygos ir tvarka. BPĮ (1992 m. spalio 6 d.; 1997 m. balandžio 29 d. įstatymo redakcijos) buvo nustatyta valstybinio ir visuomeninio butų fondo pirkimo-pardavimo tvarka nuomininkams, iki 1992 m. gruodžio 1 d. pareiškusiems norą įsigyti nuosavybės gyvenamąsias patalpas. Jeigu asmenys, turintys teisę privatizuoti gyvenamąsias patalpas pagal šį įstatymą, ne dėl savo kaltės iki 1992 m. gruodžio 1 d. nepadavė pareiškimų gyvenamosioms patalpoms privatizuoti, jie galėjo kreiptis į Seimo sudarytą komisiją, kuri turėjo teisę leisti šiems asmenims paduoti pareiškimus gyvenamosioms patalpoms privatizuoti iki 1997 m. gruodžio 31 d. Darytina išvada, kad vėliau pareiškė norą įsigyti būstą asmenys negalėjo pasinaudoti lengvatine privatizavimo tvarka ir neįgijo tokios specialiuoju įstatymu nustatytos teisės. Taip pat su BPĮ galiojimo pasibaigimu baigėsi ir bet kokia galimybė teismine tvarka ginti iki tol nepradėtą įgyvendinti šiame įstatyme nustatytą teisę lengvatinėmis sąlygomis privatizuoti butą. Pasibaigus BPĮ įstatymo galiojimui, galimybė teismine tvarka įgyvendinti

šio įstatymo pagrindu ir jo galiojimo metu įgytas ir pradėtas įgyvendinti asmenų privatizavimo teisės nustatyta VPBĮ. Kasacinis teismas, aiškindamas VPBĮ 12 straipsnio 1 dalies 2 punktą, yra nurodęs, kad šios teisės normos paskirtis – sudaryti galimybę BPĮ pagrindu pradėtas ir nebaigtas butų privatizavimo procedūras užbaigti BPĮ nustojus galioti. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą butų privatizavimą reglamentuojančių teisės normų aiškinimo ir taikymo praktiką, pasibaigus specialiojo BPĮ galiojimui, jo pagrindu negalima įgyti naujų teisių, tačiau gali būti įgyvendinamos ir turi būti ginamos asmenų teisės, įgytos galiojant šiam įstatymui. Asmens, tinkamai neįgyvendinusio savo teisių butų privatizavimo galiojimo metu, teisės negali būti ginamos. Asmens teisė privatizuoti valstybinį turtą nėra prigimtinė ar kokia nors kita absoliuti teisė, t. y. ji gali atsirasti tik įstatyme nustatytų sąlygų pagrindu. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taip pat yra pasisakęs, kad įvertinus konkrečias aplinkybes būtina nustatyti ar asmuo BPĮ galiojimo metu įgijo subjektnes teises ir kad vien noras privatizuoti butą savaime nesukuria subjektnių teisių privatizuoti gyvenamąsias patalpas. Administracija nėra nustačiusi jokių aplinkybių, taip pat pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, kad teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais pareiškėja yra atlikusi veiksmus, būtinus būstui privatizuoti. Savivaldybei nuo 1995 m. kovo 27 d. nuosavybės teise priklausio patalpos, esančios (duomenys neskelbtini). Savivaldybėms buvo perduodami asmenų neprivatizuoti būstai, su juose gyvenančiais asmenimis sudarant būsto nuomos sutartis. Pareiškėja taip pat yra sudariusi būsto nuomos sutartį. Šiuo metu Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir savivaldybės būstų fondą sudarančio būsto pardavimas vykdomas vadovaujantis PBĮ, kurio 25 straipsnio 1 dalyje numatyta, kada „savivaldybei nuosavybės teise priklausančias būstas savivaldybės tarybos sprendimu parduodamas už rinkos vertę, apskaičiuotą pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, ją mažinant vadovaujantis pardavimo metu Lietuvos statistikos departamento apskaičiuotu gyvenamųjų pastatų statybos sąnaudų elementų kainų pokyčiu, lyginant su 1998 m. liepos 1 d. gyvenamųjų pastatų statybos sąnaudų elementų kainomis, apskaičiuota kaina papildomai mažinama 50 procentų (t. y. lengvatinėmis sąlygomis): kai būstą perka nuomininkai, kuriems Butų privatizavimo įstatyme nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Seimo sudaryta Butų privatizavimo komisija iki 1998 m. liepos 1 d. buvo išdavusi leidimus privatizuoti nuomojamus būstus pagal Butų privatizavimo įstatymą; kai būstą perka nuomininkai, kuriems teismo sprendimu pripažinta teisė privatizuoti jų nuomojamus būstus pagal Butų privatizavimo įstatymą“. Šiame įstatyme pateikiamas baigtinis atvejų sąrašas, kada nuomininkas gali įsigyti savivaldybei nuosavybės teise priklausančią būstą lengvatinėmis sąlygomis. Jei nuomininkas neatitinka PBĮ 25 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų, turi teisę nuomojamą būstą įsigyti Įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nurodytomis sąlygomis. Pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašyme nėra nurodyta jokių PBĮ 25 straipsnio 1 dalyje įvardintų aplinkybių, pagrindžiančių, kad pareiškėja (kaip subjektas, kuriam įstatymo buvo suteikta teisė privatizuoti butą), teise privatizuoti būstą pasinaudojo, atlikdama veiksmus būtinus šiai teisei įgyti, todėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančias būstas lengvatinėmis sąlygomis negali būti parduotas. Pareiškėjos nuomojamas būstas negali būti parduodamas lengvatinėmis sąlygomis (PBĮ 25 straipsnio 1 dalis). Taip pat Sprendimu informuojama, kad pareiškėja turi teisę pirkti Savivaldybės būstą PBĮ 25 straipsnio 2 dalies 5 papunkčio pagrindu: „už rinkos vertę, apskaičiuotą pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, Civiliniame kodekse nustatyta tvarka įvertinus parduodamo objekto vertę pakeitusias nuomininko investicijas, savivaldybės tarybos sprendimu gali būti parduodami šie savivaldybei nuosavybės teise priklausančios būstai ir pagalbinio ūkio paskirties pastatai bei jų dalys: <...> 5) savivaldybės būstai, kurie nuomojami ne socialinio būsto nuomos sąlygomis ir kuriuose nuomininkai yra išgyvenę ne trumpiau kaip 5 metus nuo būsto nuomos sutarties sudarymo dienos, neatsižvelgiant į taikytas būsto nuomos sąlygas“.

Pareiškėja, nesutikdama su Sprendimu, Komisijos prašo Sprendimą panaikinti ir įpareigoti Administraciją per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Ginčas tarp šalių yra kilęs dėl Sprendimo, kuris buvo priimtas pakartotinai išnagrinėjus pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymą, teisėtumo.

Nagrinėjama atveju ginčo teisinius santykius be kita ko reglamentuoja VAI ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), galiojusių pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymo nagrinėjimo metu, nuostatos.

VAI normos, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAI 1 straipsnis). VAI numato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAI 2 straipsnio 10 dalis); skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą dėl pažeistos asmens teisės ar teisėtų interesų, prašant juos apginti (VAI 2 straipsnio 12 dalis).

Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAI 11 straipsnio 1 dalis). Pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Bylos duomenys tvirtina, kad pareiškėja 2025 m. balandžio 2 d. prašymu, siekdama lengvatinėmis sąlygomis privatizuoti Butą (duomenys neskelbtini), išsamiai nurodė faktines aplinkybes bei argumentus ir suformulavo reikalavimą, t. y. Administracijos prašė suteikti galimybę lengvatinėmis sąlygomis privatizuoti Butą (duomenys neskelbtini). Iš 2025 m. balandžio 2 d. prašymo turinio, matyti, kad pareiškėja prašymą suteikti galimybę lengvatinėmis sąlygomis privatizuoti Butą (duomenys neskelbtini) iš esmės siejo su faktinėmis aplinkybėmis, jog pareiškėja „Butą (duomenys neskelbtini) įgijo 1997 m. antroje pusėje, baigiant galioti Butų privatizavimo įstatymui. Duomenų, kad neturi teisės dalyvauti privatizacijos procese, kad butas neprivatizuotinas, neturėjo. Priešingai, privatizacijos procese anksčiau nedalyvavo, todėl draudimo lengvatinėmis sąlygomis įsigyti daugiau nei vieną būstą pareiškėja nebuvo ir negalėjo būti pažeidusi. <...> Savo ketinimus dalyvauti privatizavimo procese ir lengvatinėmis sąlygomis įsigyti būstą pareiškėja aiškiai išreiškė – šiuo klausimu kreipėsi tiek į AB „Panevėžio butų ūkis“, tiek į Savivaldybės darbuotojus, atsakingus už tinkamą privatizavimo proceso vykdymą. Pareiškėjai be kita ko buvo paaiškinta, kad privatizavimo dokumentai bus tvarkomi eilės tvarka ir jai apie tai bus pranešta. Jokio pranešimo pareiškėja iki šios dienos negavo bei paaiškėjo, kad įstatymas, reglamentavęs būsto privatizavimą nebegalioja, o naujasis įstatymas leidžia įsigyti asmeninės nuosavybės teise būstą tik rinkos kainomis“.

Kaip nustatyta aukščiau, Administracija pakartotinai išnagrinėjusi pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašymą, Sprendime nurodė BPI nuostatas, paaiškino jų taikymą, nurodė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą butų privatizavimą reglamentuojančių teisės normų aiškinimo ir taikymo praktiką. Taip pat paaiškino, kad Administracija nėra nustačiusi jokių aplinkybių, taip pat pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, kad teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais pareiškėja yra atlikusi veiksmus, būtinus būstui privatizuoti. Savivaldybei nuo 1995 m. kovo 27 d. nuosavybės teise priklauso patalpos, esančios (duomenys neskelbtini). Savivaldybėms buvo perduodami asmenų neprivatizuoti būstai, su juose gyvenančiais asmenimis sudarant būsto nuomos sutartis. Pareiškėja taip pat yra sudariusi būsto nuomos sutartį. Informavo, kad šiuo metu Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir savivaldybės būstų fondą sudarančio būsto pardavimas vykdomas vadovaujantis PBII bei pacitavusi šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktų nuostatas paaiškino, kad šiame įstatyme pateikiamas baigtinis atvejų sąrašas, kada nuomininkas gali įsigyti savivaldybei nuosavybės teise priklausančią būstą lengvatinėmis sąlygomis. Jei nuomininkas neatitinka PBII 25 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų, jis

turi teisę nuomojamą būstą įsigyti Įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nurodytomis sąlygomis. Pareiškėjos 2025 m. balandžio 2 d. prašyme nėra nurodyta jokių PBIĮ 25 straipsnio 1 dalyje įvardintų aplinkybių, pagrindžiančių, kad pareiškėja (kaip subjektas, kuriam įstatymo buvo suteikta teisė privatizuoti butą), teise privatizuoti būstą pasinaudojo, atlikdama veiksmus būtinus šiai teisei įgyti, todėl savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas lengvatinėmis sąlygomis negali būti parduotas. Taip pat Sprendimu pareiškėja informuota apie teisę pirkti Savivaldybės būstą PBIĮ 25 straipsnio 2 dalies 5 papunkčio pagrindu.

PBIĮ 25 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas savivaldybės tarybos sprendimu parduodamas kaina, kuri nustatoma pagal rinkos vertę, apskaičiuotą Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka, ir kuri mažinama remiantis pardavimo metu Lietuvos statistikos departamento apskaičiuotu gyvenamųjų pastatų statybos sąnaudų elementų kainų pokyčiu, palyginti su 1998-07-01 gyvenamųjų pastatų statybos sąnaudų elementų kainomis. Šioje dalyje nustatyta tvarka apskaičiuota kaina papildomai mažinama 50 procentų. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas parduodamas šiais atvejais:

1) kai būstą perka nuomininkai, kuriems Butų privatizavimo įstatyme nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Seimo sudaryta Butų privatizavimo komisija iki 1998 m. liepos 1 d. buvo išdavusi leidimus privatizuoti nuomojamus būstus pagal Butų privatizavimo įstatymą;

2) kai būstą perka nuomininkai, kuriems teismo sprendimu pripažinta teisė privatizuoti jų nuomojamus būstus pagal Butų privatizavimo įstatymą;

3) kai būstą perka nuomininkai, kurie yra išskeldinti arba dėl kurių yra priimtas sprendimas išskeldinti juos iš avarinių būstų ir patalpų, įrašytų į griaunamų namų sąrašą pagal miesto (miestelio) plėtros planą arba į visuomenės poreikiams paimamų pastatų, kurių dėl to nebuvo galima privatizuoti pagal Butų privatizavimo įstatymą, sąrašą;

4) kai patalpų savininkai perka pagal Butų privatizavimo įstatymą privatizuotų būstų papildomą naudingą plotą, atsiradusį atlikus privatizuoto buto inventorizaciją, taip pat plotą, atsiradusį savivaldybės tarybos sutikimu išplėtus privatizuoto buto naudingą plotą arba sumažinus gyvenamojo namo bendrojo naudojimo patalpų plotą (bendrabučių privatizavimo ir pertvarkymo į butus atvejais);

5) kai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka parduodami nuomos pagrindais suteikti būstai grįžusiems į Lietuvos Respubliką reabilituotiems politiniams kaliniams, tremtiniams ar jų našlėms (našliams) ir jų vaikams;

6) kai būstą perka nuomininkai, gyvenantys būstuose, kurie negrąžinti religinėms bendruomenėms ar bendrijoms, taip pat nuomininkai, kuriems suteikti kiti būstai, išskeldinus juos iš religinėms bendruomenėms ar bendrijoms gražintų būstų;

7) atvejais, kurie yra nustatyti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatyme ir (arba) kituose teisės aktuose, susijusiuose su jo įgyvendinimu.

PBIĮ 25 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad už rinkos vertę, apskaičiuotą pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, Civiliniame kodekse nustatyta tvarka įvertinus parduodamo objekto vertę pakeitusias nuomininko investicijas, savivaldybės tarybos sprendimu gali būti parduodami šie savivaldybei nuosavybės teise priklausantys būstai ir pagalbinio ūkio paskirties pastatai bei jų dalys:

1) kambariai ir butai, kuriuos sudaro tik viena patalpa su bendro naudojimo patalpų dalimi (ir jų priklausiniai), esantys iš dalies parduodamame bute ar gyvenamajame name, teikiant pirmenybę šio buto ar gyvenamojo namo bendraturčiams, taip pat patuštinti bendrabučių kambariai, kurie savivaldybės administracijos sprendimu gali būti priskirti greta esančių parduotų būstų savininkams, kad būtų sudarytos sąlygos bendrabučio kambarius pertvarkyti į butus;

2) būstų savininkų teisėtai naudojami pagalbinio ūkio paskirties pastatai, jų dalys (išskyrus laikinus pastatus), kitos pagalbinio ūkio paskirties patalpos, inžineriniai statiniai, teikiant pirmenybę šių būstų savininkams (bendraturčiams);

3) gyvenamųjų namų valdose esantys pagalbinio ūkio paskirties pastatai, jų dalys, teisėtai naudojami inžineriniai statiniai, šių namų savininkams teikiant pirmenybę pagal šio straipsnio 3 dalį;

4) būstų ir pagalbinio ūkio paskirties pastatų bendrosios dalinės nuosavybės dalis, tenkanti savivaldybės būstams ir pagalbinio ūkio paskirties pastatams, ar jos dalis pagal Civilinio kodekso 4.82 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas – bendraturčiams arba tretiesiems asmenims, kai ši bendrosios nuosavybės dalis ar jos dalis savivaldybės butų ir kitų patalpų valdytojo ar savininko pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą priimtu sprendimu yra pripažinta nereikalinga arba netinkama (negalima) naudoti reikmėms, susijusioms su valstybės ar savivaldybės butų ar kitų patalpų naudojimu. Parduodant bendrosios nuosavybės dalį, taikomos Civilinio kodekso 4.79 straipsnio nuostatos;

5) savivaldybės būstai, kurie nuomojami ne socialinio būsto nuomos sąlygomis ir kuriuose nuomininkai yra išgyvenę ne trumpiau kaip 5 metus nuo būsto nuomos sutarties sudarymo dienos, neatsižvelgiant į taikytas būsto nuomos sąlygas.

Nagrinėjamo administracinio ginčo kontekste pažymėtina, kad PBĮĮ 25 straipsnio 1 dalies 1-7 punktuose yra įtvirtinti konkretūs atvejai, nustačius kuriuos savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas gali būti parduodamas papildomai sumažinant apskaičiuotą kainą 50 procentų. Iš to seka, kad savivaldybei nuosavybės teise priklausantis būstas gali būti parduodamas lengvatinėmis sąlygomis, t. y. papildomai sumažinant apskaičiuotą kainą 50 procentų, tik esant nustatytam PBĮĮ 25 straipsnio 1 dalies 1-7 punkte atvejui. Taigi, atsakovės kompetencija, sprendžiant dėl galimybės parduoti savivaldybei nuosavybės teise priklausantį būstą lengvatinėmis sąlygomis (papildomai sumažinant apskaičiuotą kainą 50 procentų), imperatyviai apibrėžta PBĮĮ 25 straipsnio 1 dalyje. Kaip matyti, skundžiamame Sprendime atsakovė iš esmės konstatavo, kad pareiškėjos faktinė situacija neatitinka PBĮĮ 25 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose aprašytų atvejų. Komisija su tokiu atsakovės vertinimu sutinka, kadangi pareiškėja į bylą nepateikė įrodymų, pagrindžiančių faktą, kad pareiškėjos situacija atitinka PBĮĮ 25 straipsnio 1 dalies 1-7 punktuose įtvirtintą nors vieną konkretų atvejį.

Pažymėtina, jog viešojoje teisėje dominuoja principas, kad leidžiama tik tai, kas nurodyta įstatymuose (kituose teisės aktuose). Pagal teisėtumo principą, viešojo administravimo subjektai privalo veikti tik įstatymo jiems suteiktų įgaliojimų ribose, o veikimas viršijant kompetencijos ribas yra pagrindas viešojo administravimo subjekto priimtą teisės aktą pripažinti neteisėtu (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2019 m. balandžio 17 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-2-442/2019*).

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje detalizuota, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat motyvai (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktai).

Aiškindamas VAĮ 10 straipsnį (anksčiau buvusį VAĮ 8 straipsnį), reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, LVAT savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*LVAT 2010 m. lapkričio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (*LVAT 2013 m. lapkričio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013*).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad Administracija priėmė pagrįstą ir teisėtą sprendimą, kuris yra motyvuotas, suprantamas, jame pateiktas faktinis ir teisinis pagrindas. Šių

aplinkybių pagrindu, Sprendimas laikomas pagrįstu ir teisėtu, atitinkančiu VAI 10 straipsnio reikalavimus, taip pat atitinkančiu VAI 3 straipsnio 4 punkte nurodyto įstatymo viršenybės principą, todėl jo naikinti nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo. Netenkinus pagrindinio skundo reikalavimo, nėra pagrindo patenkinti ir išvestinį reikalavimą – įpareigoti Administraciją priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Remiantis tuo, kas nurodyta aukščiau bei vadovaujantis ginčo šalių teisinius santykius reglamentuojančiomis teisės normomis, pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas visa apimtimi.

Pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama, kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą (žr. *Europos Žmogaus Teisių Teismo 1994 m. balandžio 19 d. sprendimą byloje van de Hurk v. Netherlands*). LVAT yra ne kartą pažymėjęs, kad teismas (tame tarpe ir Komisija) neprivalo pasisakyti dėl kiekvieno byloje pateikto argumento, o vertindamas įrodymus teismas (tame tarpe ir Komisija) gali daryti jais pagrįstas apibendrinančias motyvuotas išvadas (žr., pvz., *LVAT 2011-09-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-2685/2011*).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos A. J. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narė

Sigita Šimbelytė

Karine Zavgorodnaja